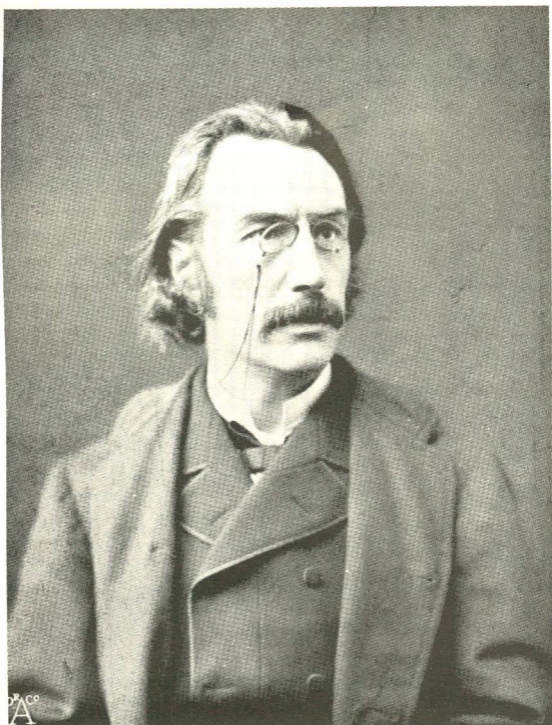

WILLEMS, Alfons, filoloog, hoogleraar (Sint-Joost-ten-Node 21 februari 1839 - Sint-Joost-ten-Node 27 november 1912).

Zoon van de Oranjegezinde geneesheer Leonard Willems, die gedurende 9 jaren burgemeester van Sint-Joost-ten-Node geweest is.

Alfons Willems studeerde aan het college te Dendermonde en aan het atheneum te Brussel. In 1858 promoveerde hij aan de universiteit te Brussel tot doctor in de wijsbegeerte en letteren. Van 1862 tot '64 was hij Belgisch consul-generaal in Griekenland (Athene). In 1880 kreeg hij de pas opgerichte leerstoel Geschiedenis der Nederlandsche Letterkunde aan de Vrije Universiteit te Brussel. Hij doceerde dit vak slechts tot 1882. Een jaar later werd hem het college in het Grieks toevertrouwd.

In 1896 werd hij lid van de Koninklijke Academie van België.

Als student aan de universiteit te Brussel stichtte Willems in 1856 het Nederduitsch Taalminnend Genootschap Schild en Vriend, de voorloper van Geen Taal Geen Vrijheid (z. aldaar), met als doel de Vlaamse rechten tegenover het aangroeiend franskiljonisme in het hoger onderwijs te doen gelden en te verdedigen. In 1857 liet hij in Noord en Zuid, het jaarboekje van 't Zal Wel Gaan, een artikel verschijnen: Wat men in Frankrijk zoo al over onze letterkunde denkt. Datzelfde jaar verscheen in de Messenger des Sciences Historiques zijn Etude sur le Poème Van den Vos Reinaerde, waarmee hij zich tot doel stelde het Franssprekend publiek op de hoogte te brengen van de voortbrengselen der Nederlandse letterkunde. In die zin liet hij ook een jaar eerder in de Revue Trimestrielle een artikel verschijnen over Pieter Corneliszoon Hooft.

Als bestuurslid van de Brusselse flamingantische vereniging Vlamingen Vooruit! ondertekende Willems in 1860 mede het manifest van deze maatschappij dat de Vlamingen en de Walen uitnodigde een nationale (Belgische) partij te stichten om de Vlaamse taal- en maatschappelijke emancipatie te bevorderen en sociaal-democratische hervormingen in heel België te verwezenlijken. De oproep vond echter niet de gewenste weerklank. Op het banket van de Vlaemsche Commissie (de zgn. Grievencommissie) een jaar tevoren (25 april 1859) wees Willems erop, dat achter de Commissie heel het volk stond, een volk dat niet onder het Waalse juk door wilde gaan, noch als vreemdeling behandeld wilde worden.

Zijn voorliefde voor het Grieks deed Willems echter overheulen tot de studie van de Griekse literatuur, en dan voornamelijk nog de werken van Aristofanes, zodat de flamingant meer en meer verdween voor de helleense filoloog. Dit belette

hem echter niet studies of brochures over kunsten en letteren uit Noord-Nederland te recenseren of te vertalen (hij recenseerde o.a. in 1869 Vosmaers Rembrandt Harmensz. van Rijn, sa vie, ses œuvres en hij vertaalde in het dagblad L'Indépendance (10/11 november 1872) de brochure van H. Kern over de Romaansche Rassen). Zijn bedoeling was steeds: de minachting, de onverschilligheid en de opzettelijke onwetendheid van het Franssprekend publiek in België voor alles wat in het Nederlands werd voortgebracht, te doen verdwijnen.

WERKEN: *De la littérature néerlandaise au XVIIe siècle. Pierre Hooft, in Revue Trimestrielle*, jg. 3, nrs. 2 en 3 (1956, p. 190-226 en 121-147); - *Etude sur le poème Van den Vos Reinaerde, d'après le travail récent de M. Jonckbloet, in Messenger des Sciences Historiques* (1957, p. 285-321); - *Wat men in Frankrijk zoo al over onze letterkunde denkt* (1857); - *Rembrandt Harmensz. van Rijn, sa vie et ses œuvres, par C. Vosmaer* (1869); - *Les Elzevier. Histoire et annales typographiques* (1880).

LITERATUUR: I. Storikuul (pseudoniem van V. Fris), *Professor Alfons Willems, in Gentsche Studenten Almanak* (1899).

JANINE BEYERS-BELL